

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en 1ª isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, núm. 20, botiga
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya 8 rals, Cuba y
Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

DE BARCELONA Á VALLS.

Jo també formava part de la comitiva. ¡Y donchs qué 's creyan!... En materia de carrils, es á dir, tractantse de anar endavant no caldrà sinó que 's descuidessin de la CAMPANA DE GRACIA!

La concurrencia era lluhida. En Gumá, aquest Prim de les grans empresas, anava al frente, y entre l' estat major s' hi veyan lo general, lo gobernador, lo tinent d' arcalde Sr. Mantié, y un agutzi de casa la Ciutat.....

Fins duyam bisbe y tot. Un bisbe barbut, fill de Granollers y que té l' seu remat á Australia. A pesar de anar ab bisbe, no vā haberhi cap desgracia, y aixó que quan á mi vā tirarme la benedicció, se 'm ván acuca 'ls ells, com si totas las excomunions que guardo colecccionadas, me pujessin á la cara.

De Barcelona á Calafell lo camí ja era conegut. Res més grandiós que aquell mar trist y ombrívol á través de la pluja menuda que queya en aquells moments. Lo mar semblava qu' estès neguitos al veure la locomotora que passa vorejantlo sempre, ficantse sota terra y tornant á sortir, y alguns cops esqueixantl' hi la blonda de blanca espuma, alegre, festosa y enjogassada.

Després de Calafell s' entra en la regió dels garrofers; no hi ha un sol camp que no n' estiga plé.

Si en Martinez Campos passés per allí, exclamaría: —No se 'n podrian proclamar pochs de reys Alfonso!..

Després de Calafell vè Sant Vicens de Calders, un poble célebre des d' avuy pèl seu arcalde, digne rival del de Zalamea.

Figúrin una autoritat que per haverli desviat un camí vehina, volía oposarse á que passés lo tren, y vā alsar lo somaten, vā treure 'ls puntals de un pont y vā posar près al gese deis treballadors. Ab la vara passada á la faixa; com un sabre, parlava en nom del rey... y qui sab lo que hauria fet, á no ser l' autoritat militar que vā manar que 'ls civils guardessin lo pont objecte de les qüestions, per evitar una desgracia.

Un trós més enllà atravesém la linea de Tarragona, passantli per sobre, ab tot y ser aquella linea tant orgullosa; y ab un cop de máquina arribém á Roda, punt del embrancament del ramal de Reus que ha de seguir fins á Madrid.

Ressuen barrinadas: l' andén está plé de gentiu; se senten los acorts de una orquesta que toca l' himne de Riego, y compareix l' ajuntament. Lo poble es petit; pero las bandas dels regidors son amplas de tres pams. Ja es sabut que com més petit es un poble, més amplas han de ser las bandas dels regidors.

Detrás de l' estació hi ha una magnifica pedrera de pedra flonja, d' aquella pedra que 's treballa com la fusta. ¡Adéu pedreras de Alicant! Lo qu' es per lo que toca á nosaltres, busquéuvos mercat.

Entrém en lo Camp de Tarragona, en aquella terra de la gent escardalena, del bon vi, bon oli y bonas avellanas... ¡Ah! y també dels bons liberals.

Trobém á continuació 'l poble més sabi de Espanya: Salomó. Al veure una iglesieta, jo m' acosto al bisbe barbut y l' hi dich:

—Miri, miri, Sr. Bisbe: lo temple de Salomó.

Música, barrinadas y comissions.

Avants de arribar á Vilabella, reculém per recullir á un ajuntament endarrerit, al mènos ne pujan trenta, y com que tots duhen barretina morada, ells si que podrán bén dir que ván anar al carril de gorra.

Vilabella 'ns reb també ab gran esplendidés, y fins á Valls rihém tots, sentint explicar dos incidents del viatje.

Un dels alcaldes, vā dirigirse al general, creyentse qu' era l' Sr. Gumá.

—Naturalment, deya després lo bon home: com que vaig veure que era 'l que anava més bonich....

Un secretari d' Ajuntament al arribar al cotxe vā treure 's lo rellotje per fer l' home, y 'l compulsá ¿ab qué dirian? Ab lo manòmetro de l' estufa.

Y lo més bonich es que després de examinar lo manòmetro ab gran atenció, exclamá:

—¡Ah, vatalistol! are hi caich: aquest rellotje deu anar ab l' hora de Madrid!

Valls es una població important que conta de 18 á 20,000 habitants. Situada en terreno desigual, voltada per dos torrents, bén dotada d' ayguas magnificas, á las quals déu son famós pá y sas exquisidas verduras, es lo centro de una comarca rica y molt poblada.

Al arribar lo tren, tot Valls era á l' estació. Grans empentes y gran fanch. Los carrers son estrets y tortuosos, pero animats y formats de bonas casas: la gent franca y molt cumplerta ab los forasters.

Junt ab la comitiva vaig anar á l' iglesia (si senyors vaig anarhi) á sentir cantar lo *Te Deum*, y jo no sé si vā ferho en obsequi meu; lo que puch dirlos es que may hi sentit un *Te Deum* més divertit. Era la música un conjunt de valses, polcas, y schotis, si 'ls uns ayrosos, los altres més. Per un moment, vaig temer que 'ls sants saltessin dels altars, y convertissem l' ample iglesia en un gran saló de ball, dihen: som á Valls y hem de ballar.

Jo estava prop del altar de Santa Filomena, y ab la vista ja l' hi comprometia la primera polca. Pero la Santa no 's vā moure de ajeguda de dintre de l' escarapata.

D' allí, á la casa de la vila ó de la ciutat. (Valls es ciutat desde l' dia de l' inauguració del carril). Los famosos Xiquets alsavan arriscadas torras al só de las grallas y dels tamborinos. Milers de personas contemplaven aquesta maravilla de forsa, de destresa y

d' equilibri. Jo pensava ab los voluntaris del Camp, que manats per en Prim, fent torres com aquellas, escalavan las murallas de Tetuan, dignes records de gloria, units á aquells dignes recorts de festa!...

L' Ajuntament nombra á n' en Gumá fill adoptiu, y després a n' ell y á tots nosaltres nos obsequia ab un gran dinar, per celebrar aquest honros bateig.

Consti que 'l fondista de Valls que vā encarregársen vā quedar com un home.

A las postres, brindis entusiastas y lectura de poesias.

En Gumá parla, y ab véu que fá extremir nos diu que havia promes anar á Valls, y que si no hagués pogut cumplir la sèva paraula, s' hauria clavat un tiro.

Enrahona ab l' accent del home que ha de sostener grans combats. Desitja fer lo bé del país y 's troba ab dificultats, contrarietats, obstacles y malas-volensas. Es possible que la realisació de totes las grans ideas exigeixin grans martiris? Es possible que hi haja alcaldes com lo de Sant Vicens de Calders, y homes y potser empreses rivals, que 'ls bellinguin tràs-cortina?

Senyor Gumá, no s' espanti y avant y fora! Miri 'ls Xiquets de Valls: pujan amunt, amunt, l' un sobre l' altre, fermes, valents, aguantantse sempre, per més que busí l' vent y que l' horisó llampogui. Riguis vosté del vent de l' enveja y dels llampuchs del odi. No té lo mateix que 'ls Xiquets una massa de gent ferma y decidida que l' hi serveix de base? Si: té l' poble, la prempsa, l' opinió pública. Sonin las gralles, rugeixi la locomotora... vosté alsarà 'l castell, vosté anirà a Madrid, portant un baf d' esperit de Catalunya al cor d' Espanya.

Aixó pensava al sentir al actiu empresari, combatut per tants gossos del hortelá, que ni fán ni deixan fer.

Per lo demés Valls, vā fer unas grans festas. Va solemnizar la inauguració del carril ab una ilustració catalana titulada *Valls-Vilanova-Barcelona*, que conté l' autògrafo dels principals escriptors de Catalunya y qu' està admirablement impressa; vā donar balls magnífics, en los quals s' hi veia la flor de las nenes del Camp y vā celebrar un gran certamen literari, donant premis preciosos y aplaudint ab verdader entusiasme los cants dels poetas.

Me falta temps y espay per detallar aquestas festas, ab las quals un poble ilustrat y ansiós de creixe ha respond al saludo de la locomotora, y haig de acabar aquí donant las gracies als senyors Oller, Pié, Molet, Sanromá, Tomás y Salvany y tots quants ván desviure 's en obsequiar á aquest humil representant de la prempsa catalana.

P. K.

UNA CARTA DE CUBA.

SEÑOR Don Gaspar Nuñez de Arce, ministro de Ultramar:

Molt senyor meu: Lo motiu que m' impulsa á escriureli aquestas ratllas es...

Pero ja veurá,—y dispensim la transició,—avants que tot, permétim que l' hi expliqui qui soch y cóm me dich, perque 'ns entreguem més facilment.

Soch negre esclau, me dich Domingo y perteneixo al amo d' un ingenier d' aquesta hermosa terra que se 'n diu Cuba. Tinch quatre ó sis noyets,—no coneix fixament lo número—que no sè ahont son ni ahont paran, perque un esclau té la inmensa satisfacció de no haverse de cuidar dels seus fills, que perteneixen al amo, y que van y venen y mudan de casa, segons la voluntat del propietari.

Jo, per casualitat, sé de llegir: es una circumstancia que 'm té molt satisfet, perque m' ha proporcionat l' ocasió de llegir algunes comedias y poesias sèvases, y, sobre tot, d' enterarme de las bonas disposicions que abriga vosté en favor de la nostre classe.

Y aquí entro de plé en l' objecte d' aquesta carta.

Si senyor; al mon tot se sab, y si no vol que una cosa s' esbombi, no la fassi. Hi llegit en un diari un telégrama de Madrid que diu que vosté no vol abolir los casticos del cep y del grillet, que forman avuy part dels nostres drets individuals, sense estudiar detingudament la qüestió.

¡Bé, don Gaspar, bé, molt bé!

Precisament quan llegia la notícia, acabava de sortir del calabosso ahont he estat retiradet unas quantas horas per haver mirat malament á un amich d' un conegut d' un parent del majoral, y, examinant las llagas que 'l cep m' ha deixat á las camas, no he pogut ménos de regoneixre que una cosa que proporciona tantas ventatjas no 's pot suprimir aixis, aixis.

Jo no sé si las sèvases meditacions sobre l' assumto dusaran més ó ménos; pero l' hi recomano sobre tot, que no se l' hi occurreixi, ni per capricho, posarse un cep als pèus pera meditar més profundament y sapiguer lo gust que dóna. Tal vegada llavors resoldria la qüestió massa depressa, y en materias com aquesta la precipitació es molt perillosa.

Un company meu, á qui jo he posat al tanto de la cosa, 'm deya aquest demà:

—Pero ¿quien e jese branco Nuñez que pone reparo en la supresión? Ya deberá de ser argun frabicante de cepos!

—No, Pancho, l' hi he dit jo: es el Ministro de Ultramar.

—Pue mejor sería ministro de Ultratumba!

Pero d' això no 'n fassi cas: las criatures humanas están plenes de debilitat, y ningú sab prou lo que l' hi convé. Los gossos tenen inquina al amo perque 'ls posa bossal, y no saben que aquest bossal, privantlos de tastar las bolas que 'ls municipals los ofereixen, los salva la vida.

Aixis mateix es lo negre. Troba mal fet que l' adormin ab ceps y grillets, y no mira, que ab això 'l privan d' extraviarse pels laberintos de la corrupció, proporcionantli ocasió de passar temporadetas al quart fosch, filosofant sobre las bellesas de la vida, y admirant la indisputable sabiduría d' aquesta Providència que ha fet homes de diferents colors, y que ha dotat al negre d' unes camas y munyecas que s' ajustan tant bé y rebé als ceps y als grillets.

Don Gaspar, no 's doni: no 's deixi convence per aquests revoltosos que tot ho volen capgirar. No se l' escolti á ne 'n Labra; que canti y fassi discursos contra 'l cep: vosté, ferm que ferm, mediti, cavili y estudihi detingudament la qüestió, que á suprimirlo sempre hi es á temps.

Miri que 'l cep es la clau de la felicitat d' aquesta isla.

Tregui 'l cep y tot se 'n va á rodar.

Ni 'l sucre serà dols, ni 'l rom escaifarà 'l cap, ni 'l tabaco tindrà aroma: tot perdrà 'l mérit, y per forsa i per forsa tindrà qu' enviar en Martinez Campos á donar un cop de mà y posar las cosas á puesto.

Nada, ho repeteixo: no 's precipiti, estudihi madurament l' assumto, y 's farà acreedor á la admiració de la humanitat.

Jo l' hi asseguro que ab lo temps no faltarà qui l' hi elevarà una estàtua, en la qual vosté estarà representat assegut sobre un piló de sucre, sostenint ab 'l una mà un grillet y ab l' altra gratantse 'l cap com si reflexionés, ostentant en lo pedestal aquesta dedicatoria:

*Al señor Nuñez de Arce
que estuvo un año en un brete,
sin saber lo que se hacia
con el cepo y el grillete.*

Abur: celebraré que tot lo que ara té del meu color se l' hi tornés blanch,—comensant pels cabells del cap, seguint per las ninas dels ulls, y acabant per las puntes de las botines de xarol,—y que no més l' hi quedés negre, pero molt negre, una cosa: la conciencia.

Saludi á ne 'n Moyano, que' es aquell mulato que hasta ha sigut ministre y mani al seu admirador, Domingo.

—PER LA COPIA,
FANTASTICH.

O nou ministre d' Hisenda diu qu' está decidit á no demanar nous sacrificis al país, contentantse, per esquilarlo, ab las estisoras que l' hi ha deixat lo senyor Camacho.

Es á dir, trobant l' os que ja es escrat, renuncia á escurarlo.

Quins ministres més generosos!

Gran robo á l' iglesia del poble de Corró de Munt.

Los lladres després de pujar per la taulada y pèl campanar, ván endurser 'n de la caixa de las ànimases xavos, y de la caixa del Papa, una pessa de dos.

Los lladres de Corró de Munt diu que ab aquests diners tractan de ferse una casa al Ensanche.

Los monàrquichs que fan escarafalls contra la República francesa perque 's possa en situació de poder expulsar als princeps que conspiran, deuen saber una cosa.

Que Lluís Felip vā expulsar á tots los individuos de la dinastia imperial.

Y que l' Imperi vā expulsar á tots los individuos de la dinastia orleanista.

Per lo tant no hi ha que culpar á la República qu' en aquest punt segueix procediments monàrquichs.

Jo trobo mal que 'ls expulsi, perque en una República no hi ha de haver privilegis ni en favor ni en contra de determinadas famílies: la lley igual per tots.

Això no quita que al que conspiri se l' hi dongui garrotada seca.

Expulsar á aquesta gent pot produhir un resultat contrari al que tal vegada 's proposan los autors de l' expulsió.

En efecte, 'ls expulsats adquireixen, fins á cert punt, lo medi de anarse 'n á conspirar impunement á la frontera.

Y a més, que certs personatges—per efecte de la perspectiva—vistos á distància semblan més grans de lo que son.

Un diputat conservador se queixava aquest dia de las grans trampas, dels enormes escàndols comesos per la situació fusionista en las últimas eleccions de diputats provincials.

Lo ministre vā respondre que allò no tenia res de particular, y que tot lo que s' havia fet, ho havian après dels conservadors.

Figúrinse un home honrat que l' hi prenen un rellotje de plata y ell troba á un senyor sol, y l' hi prén un rellotje d' or.

—Jo no soch l'adre, dirá si 'l duhen al tribunal; lo que hi fet ha sigut seguir los precedents dels lladres.

A l' home que aixis obrés, no haurian de durlo á presiri: al revés haurian de nombrarlo jutge ó magistrat de l' Audiencia.

A Madrid s' ha estrenat un nou drama del senyor Sells, titolat *Las esculturas de carne*.

No l' hi vist; pero desd' are 'm figuro qui es l' escultor de aquestas esculturas: es en Sagasta.

Perque á mi no m' ho tréuhen del cap, las estàtuas son aquells diputats de la majoria que may diuhen una paraula, y votan sempre en favor del govern.

A les Corts s' ha discutit lo jurament, aquesta fórmula que violenta la conciencia dels representants del país y que al cap-de-vall no serveix per res.

Un senador deya:

—«Los batallons de Sant Carlos de la Rápita havian jurat fidelitat á Isabel II; los de Alcolea també; y 'ls de Sagunto havian jurat fidelitat á la República.»

Un diputat exclamava: *

—«Si la monarquia hagués de formar un ministeri ab personatges que no hajan faltat may al seu jurament, no trobaria nou personas aproposit.»

En Sagasta que ha jurat tot lo que hi ha per jurar deya:

—«Senyors, á mi m' admira molt la perruca blanca del President de la Cámara inglesa. Es precis conservar las tradicions... etc. etc.»

Perdonémli lo de la perruca blanca, ja que quan ho devam estavam en vigilias de Carnestoltes. Pero tocant á lo de las tradicions gno 'la sembla qu' en Sagasta no vá dir la paraula verdadera?

Havia de dir:—Es precis conservar las traicions.

Mentre á Fransa han de pendre midas serias contra los pretendents á reys ó emperadors, que voldrian asir un trono sobre la República, á Italia, lo germà de Francisco II de Nàpols, lo comte de Aquila se posta al pèus de Humbert, prestantli acatament y vassalatge.

—Sabent perque aixi 's bellugan reys y princeps destronats?
«Por dinero baila el perro y por pan, si se lo dán.»

Se tracta de pagar un deute de agrahiment á la memoria del inmortal músich-poeta Joseph Anselm Clavé erigitlin un monument per suscripció pública en un dels sitis més inmediats, ahont Clavé guanyá sas millors victorias.

La CAMPANA DE GRACIA s' adhereix ab entusiastisme a questa idea, y obra desde avuy una suscripció al indicat objecte.

Tots los admiradors de aquell geni musical que feia servir l' art per moralizar é ilustrar á las classes treballadoras, esperem que cooperarán á questa idea noble, justa y patriòtica.

COSAS D' ESPANYA.

DIÁLECHS Á CORRE-CUYTA.

A LA PORTA DE UN CAFÉ.

—¡Ey! ¡Llorens! —¡Hola minyò!
—¿Qué tal, noy? —¡Així, així!
Y ara que 't veig... «Vols venir demà á la inauguració?
—Inauguració? ¿de qué?
—¿Que no sabs que havém format un circol, patrocinat pel conde A. y 'l marqués B.? —Com se titula? —«Cassino reformista-democràtic, radical-aristocràtic, espanyol-ultramàrino.» —Bonich nom! —Y s' assegura que aviat pujarem —Ah, ah!
Pots conta ab mí per demà. Y... bueno, ab qué s' inaugura?
—Ab un dinar de misto.
—No 'm desagrada la tática.
—Així comensém la pràctica per governar la nació!

DAVANT DEL LICEO.

—Que vas bonisch, Llumaneras!
¡Déus ser rich! —¡No 'm fassis riure!
Avuy dia, noy, per viure hi ha mil modos y maneras.
—Pero bé, com te la campas per anar tant gras y net?
—Tant ignorant ets, xiuet, en lo sigle de las trampas?
—Bé, ¿de qué fas? —No convé may obrí 'ls ulls de ningú; pero t' ho dich... perque els tú... —Home, jo t' ho agraire.
—Ab frescura y poch treball, aquí, si un hom s' espavila... ¡Calla... que aquell gura fila...! Aném un xich mes avall.

A QUALEVOU PUESTO.

—Ara vinch de la oficina per veure 'l tèu expedient.
—Y ¿cómo se troba? —Jeyent ab una calma divina.
Diu que hi torni 'l mes que vè... que potser... que tal vegada... s' hi donarà una mirada... —Vaja, donchs, si que ho tinc bèle.
Y, qui t' ho ha explicat això?
—Un jove que allí escribia, y que ha dit que no podia entrá a veure l' Directò, perque era á dins, despatxant un cas molt grave é imprevist... —Si? Donchs ara jo l' he vist per la Rambla passejant.

A LA PLASSA DEL PI.

—Don Cassimiro! —¿Qué tal?
—Molt bé. —Ja 's vêu ab la planta!
Y... ¿cómo vā la causa santa y 'l nostre gran Nocedal?
—Tres bien! —Y 'ls bisbes mestissos segueixen armant tropells?
—Los bisbes? Que 's cuerdin d' ells aquells pobres infelisos.
—Pero jo he sentit a di que 'l Papa s' ha incomodat, y que vol enviar un llegat.
—Nos ea rihém com fins aquí!
—Hasta d' un Nunci apostòlic!
—Ni que 'l Sant Pare s' hi enredi.

no hém de permetre que quedí ni un... ni mij neo-catòich.
—Bravo! Lo mateix dich jo:
—Tractes ab mestisos? Cap!
—Abur: viva... alló que sab.
—Y viva la religió.

DAVANT DEL CONGRÉS.

—Remacatxo! Vé molt bè;
ara 'l venia á buscar.
—Sí?—Comensém á votar,
y ns falta 'l vot de vosté.
—De qué 's tracta?—¡Vatúa 'l mon!
Lo temps es curt...—Ni 'm pot dí...?
—Entri, corri y dugui s!
—Pero...!—No perdi un segon!
—Pero, no véu que no sè...?
—Dugui si y deixim fè á mì.
—Es que...!—Vaja, cridi s...
y després 'l hi esplicaré.

AL PARQUE.

—Adios, senyor Megateril
—Estigui bò, senyor Rap!
—Oy, que vé bé! ¿Que no ho sab?
ja hi ha un altre ministeri.
—Ayl, ¿qué 'm conta? ¿de debò?
—Si senyor... ¡Vés quí ho diria!
—Fugi, fugi, ja ho sabia.
—Si ja fa un sige d' aixó!
—Donchs, miri: ab tot y fer tant
jo ahí vaig saberho... —Sí?
—Vaya! Figuris que abí
van declararme cessant!

C. GUMÀ.

En Sabadell m' escriuen dantme
compte de la ceremonia celebrada
ab motiu de la benedicció del nou
edifici del Banch y Gremi dels fa-
bricants.

Entre 'ls incidents cómichs que 'm
relatan, hi ha 'l següent:

Lo predicador qu' era l' escolapio P. Sellarés, vā fer
un gran elogi del illustre català Capmany, y acabat lo
sermó un fabricant que porta aquest apellido, vā anar á
dari la gracia, creyentse que totes aquelles alaban-
sas havian anat per ell.

Després de la funció religiosa hi hagué un gran tech,
y en ell lo president del gremi senyor Sallarés, pose-
edor de una casulla de Pio IX, s' alsá á fer un discurs,
dihent, entre altres coses, que la tarea de combatre 'l
libre-cambi havia de deixarse á la mà de Déu... «y á
un' arma com aquesta, que tots devém portarla.»

Al dir aixó 's tragué uns rosaris de la butxaca y 'ls
tirá sobre la taula.

—Eh, quin cop d' efecte?...

—Quanta llana!... ¡Aquest any si que anirà barata!

Diálech que trobo en un periódich francés:

—Donchs es cert que conspiré?
—Si, senyor.
—¿Y ab quin objecte?
—Per restablir la monarquia.
—¿Per restablirla?... Donchs vet' aquí que vosaltres
mateixos confesséu que déu estar molt mala.

Aquest dia 'l esquerra vā celebrar un *gaudeamus*.
Va haberhi pastels y gelats.

Cap gust devian trobarhi
ab tot aixó 'ls esquerrans:
pastels, ja fà temps que 'n menjan;
gelats, fà temps que n' estan.

El Correo catalán aquests dies ha estat á punt de
ser excomunicat pèl bisbe.

Suposo que ja deuen saberho.

Aquella Academia de joves aspirants al Sant matrí-
moni ab billetes ricas, volia fer celebrar un Tríduo
contra la voluntat de don Jozé Maria. Aquest vā re-
cordarlos que de fer encendrer y apagar ciis d' iglesia
se 'n cuidava ell, y que no tenia cap necessitat de jo-
ventuts catòlicas.

La joventut vā replicar y don Jozé Maria la vā sus-
pendre.

El Correo catalán vā pendrehi cartas y don Jozé
Maria, ja havia posat 'l excomunió á la paella, y *El*
Correo catalán vā contenirse.

Are 'ls carlins remugan, y don Jozé Maria, ab lo bá-
cul alsat exclama:

—¡Ar que ze mueve le rompo er bautizmo!

—Pobres carlins! Potser s' havian cregut que 'l bisbe
faria com un general que jo sè, que 'ls conquistava
regoneixentlos los graus y omplintlos las butxacas de
dobletes de cinch duros, ó sigal medalletes de don
Alfonso, per fer la propaganda y extirniros.

Si si, ja avisarán. ¿Perqué son los bisbes, sinó per
confirmar á la *canalla*?

Y are que ván ab los cinch dits episcopals pintats á
la cara, amigo, no hi ha més remey que pendre pa-
ciencia... ó sublevarse contra 'l bisbe, proclamantse li-
beralots y atracantse d' excomunions.

Ni l' una cosa ni l' altra.

Segons sembla opinan per portar la qüestió á Roma.
Fan com la quitxalla: reben la pallissa y tot semi-
cant, exclaman:

—Ho diré al *Papa*!

Bueno y que l' hi digan: lo qu' es per are, 'l bisbe
porta la *mitra* y ells portan los *neulers*.

En Romero Giron ex-republicà té molts compromi-
sos contrets y quan l' hi parlan de que 'ls compleixi
escorra 'l bullo de la manera mès llastimosa.

Aquest senyor quan dejunava pertanyia al *radicalisme*.

Are, desde que menja, pertany al *ridiculisme*.

Lo Carnestoltes de aquest any ha sigut molt tronat,
molt trist, molt fret.

Naturalment, manan los fusionistas, y en materia de
Carnestoltes no hi ha ningú, ningú absolutament que
puga ferlos la competencia.

En lo temps en que 'l joch era perseguit, la policia
sorprençeu una casa, copant la banca.

Un dels jugadors, dirigintse al comissari, l' hi
digué:

—Fassi 'l favor de tornarme un ral.

—¿Perqué?

—Perque la pesseta que jo havia posat als blanxs,
era columnaria.

Una anécdota sobre *Plon-plon*:

Insultat y desafiat pél Duch d' Aumale, consultava
ab l' emperador si havia de acceptar lo desafio.

—Acéptal, i' hi digué l' Emperador.

Y en Geroni tornantse tot groch, exclamá:

—¡Cóm! No 'm vaig batre á Crimea anant accompa-
nyat de 50,000 homes, y are voldrias tú que 'm ba-
tés anan tot sol? No pas per are.

Oració del demati composta per un capellá italiá:

Al alsarte del llit resa un pare-nostre y un Ave-
Maria y després anyadeix: «Lliuraume Senyor de un
rich arruinat, de un pobre enriquit, de un usurer, de
la tutela de un procurador, de una distracció de apo-
tecati, y dels que ván á missa massa sovint.»

Sobre tot dels últims.

A Barcelona vā recorre 'ls carrers deserts, la pro-
fessió de la Bona Mort.

Jo sé de una cucurulla que tornant de la professió,
vá anarse 'n á fé un tiberi ab los companys.

Y al tornarse 'n á casa mitj borratxo, exclamaya:

—¿Veyeu?... Després de la *Bona Mort*, la *Bona*
vida.

Conta *La Revista popular* una visita que vā fer lo
Pare Planas al Papa. Lo Papa al veure'l entrar l' hi
preguntá:

—¿Entrate che mi portate?

Y 'l Pare Planas vā entregarli una safata plena d' or.

Lo Papa entussiasmat exclamá:

—¡Ah! quanto sono buoni gli spagnoli, fervorosi
devoti della Santa Sede ed amanti del suo pòvero
Patrè!

Y está clar: la qüestió son quartos.

Pero si jo m' arribo á trobar allá, dono un susto al
Sant Pare, no més que dihen i:

—Molto occhio Santo Patrè, che in Spagna cò-
rranno molte monete false.

En una tertulia, ahont hi ha bastantes seyyoras, un
sabi sosté ab múltiples rahons que 'l home descendeix
del mico.

Las seyyoras s' horrorisan.

—No digui aixó; no digui aixó per mor de Déu.

—Adverteixin, seyyoras, que hi dit qu' era 'l home
qui descendeix del mico; no la dona.

—Ah!....

—La dona es mès guapa... descendeix de la femella:
per xo 'l hi diuen: *mona*.

Un malalt vā trobar á un metje.

Aquet l' hi demana un duro per visita.

—Ay, Sr. Doctor, miri qu' es molt car; tingui en

compte que só un pobre, qno pot fermhi alguna re-
baixa?

—Are com are no seyyor. Mès tart veurém.

—¿Are com are?... Mès tart?...

—Si, una vegada la malaltia siga crònica.

▲ LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—*Per-to-ca*.

2. MUDANSA.—*Mall-Mill-Moll*.

3. SINONIMIA.—*Costa*.

4. ANÀGRAMA.—*Salta-Ostal-Talós*.

5. GEROGLIFIC.—*Qui cara revé cara honra*.

Han endevinat totes las solucions los ciutadans Quiño-
nes, Disfressa d' Esparver y Noy de profit.—4. Trafalgar y
Dos del Esparver; 3 Albert Albert; 2 Tranquil Esparver y
Un pilot del Masnou y 1 no més Mitjans y Snajtim.

XARADA.

Té una filla la *Hu-segona*
que 's diu *Tot*. Ella es amable
virtuosa y tant agradable
com cap més ni ha á Barcelona.

Y com jo may son honor
desitjo pas *tres-primera*,
ab una *prima-tercera*
vull declararli l' amor.

F. FLOS.

MUDANSA.

Als empleats solen dà
lo total escrit ab a.
Ne gasta lo sabaté
de total escrit ab e.
Y 'l pigat n' ha de tenir
de total escrit ab i.

UN NOY DE PROFIT.

CONVERSA.

—Pepet, vés á obrir que han trucat.

—Vai.

—Cuya, que han tornat á trucar.

—Me sembla qu' es la seva tia.

—Ho es?

—No: es la seyyora que vusté y jo ja hem dit.

L.L. MILLÀ.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6—En las teuladas.
6 5 4 3 1—Lo principal de las personas.
1 2 4 5—Una classe de roba.
6 5 4—Un amaniment.
4 5—Una nota.
6—Una lletra.

UN NOY DE PROFIT.

GEROGLIFIC.

AB

Fernando el Catòlico
Felipe I el Hermoso.
Cárolos III de Borbon.
Amadeo I de Saboya.

:

FA

TI TI

TRAFALEGR.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Han enviat xardadas ó endevinallas dignas d' insertar 'ls ciutadans Miranius, Titella, Ciutadà Paco, Ll. Millà, Pau Trucas, Trafalgar y Pepet Simpàtic.

Las demés que no s' mencionan no ns serveixen, com y tampoc lo que 'ns envian los ciutadans F. P. y A. C. de Sant Celoni, Chirimholo, Mitjans y Snajtim, Arcalde Borrego, Tranquil Esparver, Albert Albert, Dos del Esparver, M. Parquinto, Freixeta Petit, F. Falguera, Tres Amolive y Un calent que 's refreda.

Ciutadà F. X. P.: En l' articlet que 'ns envia hi falta garbo y 's ressen de fluxi.—J. Guarro Elias: Lo pensament fundamental de la seva poesia es molt gastat.—Martí Revoltons: Publicarem la poesia.

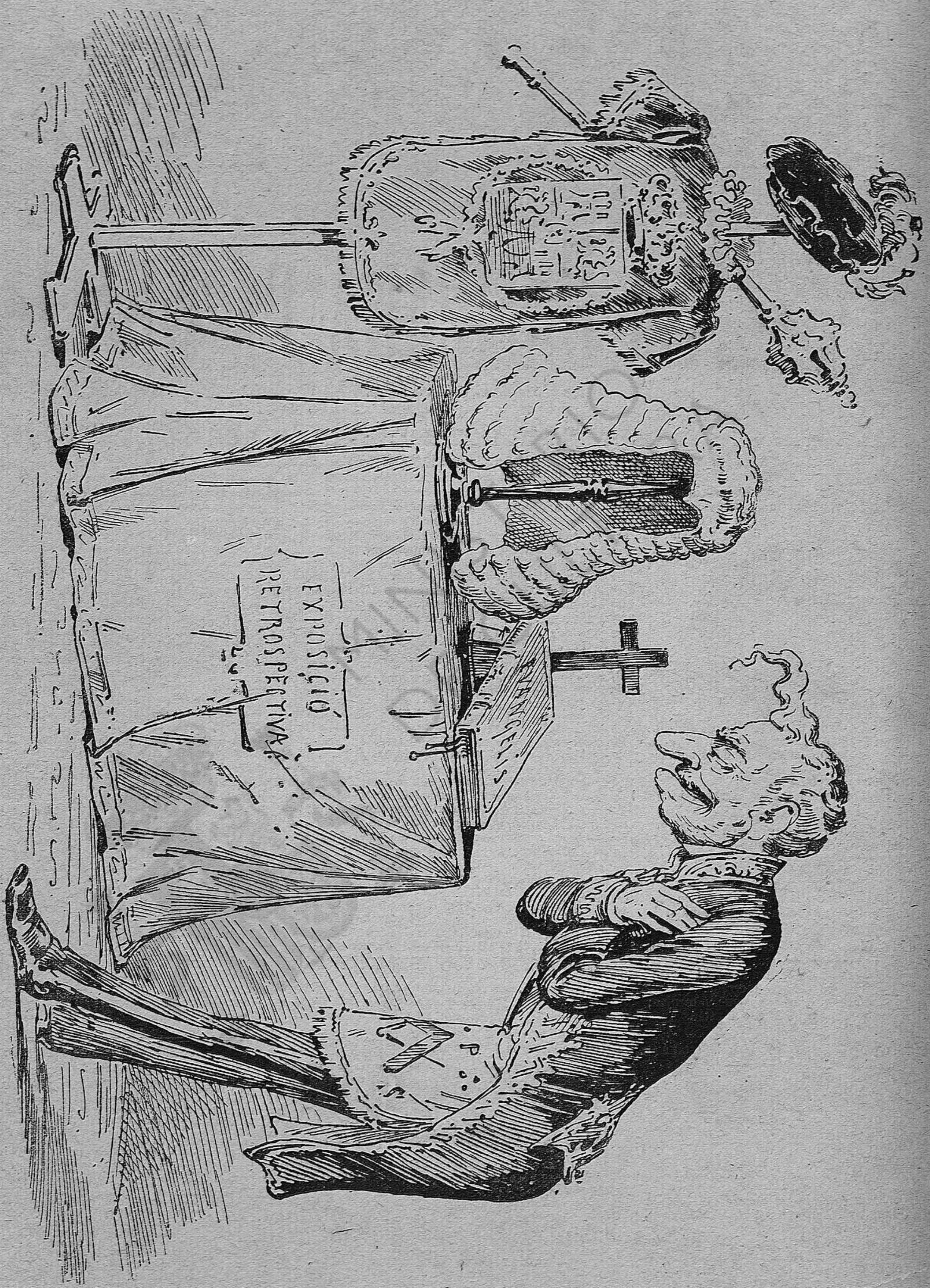
—Sir Byron: Idem. la mudansa: l' articlet s' haurá de fer de neu: hi ha una idea; pero està pobrement desarrollada.—Trafalgar: Insertarem dos geroglífics.—Una disfressa d' Esparver: Idem la conversa y un geroglific.—Eudalt Sala: Idem un geroglific de vosté.

Bos del Esparver: Idem. lo que vosté 'ns envia.—S. Sanjoan: Y 'l seu igualment.—Lluís Millà: La poesia es molt desalinyada.—J. R. V. L' hi donem les gracies per lo que 'ns remet.—E. Rosés: Insertarem dos geroglífics y una mudansa.—Simon de Sedruol: Idem. dos conversas y un geroglific.—Un noi de profit: Idem. logo grife, mudansa y tres de silabas.—S. T. Cogul: La semana entrant parlarem de lo que 'ns diu que se 'ns fa molt estrany.—Un subscriptor. *Manresa*: Cer-
tas notícias han de venir ab una firma al peu que respondrà d' elles.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, àrch del Teatro, 21 y 23.

LOS IDEALS DE 'N SAGASTA.

A n' ell lo que mes l' admira, es la perruca blanca del president de la Càmara anglesa; y á nosaltres lo que mes nos admira es lo *tupé* d' aquest home.